

**Protokół posiedzenia
Rady Narodowego Centrum Nauki
16 marca 2023 r.**

Miejsce posiedzenia:

Narodowe Centrum Nauki
Kraków, ul. Twardowskiego 16

Uczestnicy spotkania:

Rada Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Krystyna Bartol;
- 2) dr hab. Justyna Chodkowska-Miszczuk;
- 3) prof. dr hab. Wojciech Dajczak;
- 4) dr Diana Dajnowicz-Piesiecka;
- 5) prof. dr hab. Tomasz Dietl;
- 6) prof. dr hab. Stefan Dziembowski;
- 7) dr hab. inż. Krzysztof Fic;
- 8) dr hab. Joanna Golińska-Pilarek;
- 9) prof. dr hab. Robert Hasterok, Przewodniczący Rady NCN;
- 10) prof. dr hab. inż. Monika Kaczmarek;
- 11) prof. dr hab. Grzegorz Karch;
- 12) prof. dr inż. Stanisław Karpiński;
- 13) dr hab. inż. Alicja Kazek-Kęsik;
- 14) prof. dr hab. inż. Barbara Klajnert-Maculewicz;
- 15) prof. dr hab. Piotr Kopiec;
- 16) prof. dr hab. Mariola Łaguna;
- 17) dr hab. inż. Krystian Marszałek;
- 18) dr hab. Bogusław Przywora;
- 19) prof. dr hab. Piotr Roszak;
- 20) prof. dr hab. Bronisław Rudak;
- 21) prof. dr hab. n. med. Piotr Skarzyński;
- 22) dr hab. Bogumił Szady;
- 23) prof. dr hab. n. med. Anetta Undas;
- 24) prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz.

Dyrekcja Narodowego Centrum Nauki:

- 1) prof. dr hab. Zbigniew Błocki, p.o. Dyrektora NCN;
- 2) dr Marcin Liana, Zastępca Dyrektora NCN;

Koordynatorzy Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki:

- 3) dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska;
- 4) dr inż. Tomasz Szumelda;
- 5) dr Monika Pobiega;
- 6) dr Malwina Gębalska;
- 7) dr Małgorzata Jacobs;
- 8) dr Oskar Wolski;
- 9) dr inż. Anna Fiust;
- 10) dr Mateusz Sobczyk;
- 11) dr Anna Wieczorek;
- 12) dr Justyna Ciejka;
- 13) dr Magdalena Wyszowska-Kolatko;
- 14) dr Magdalena Sobas;
- 15) dr Mateusz Trochowski;
- 16) dr Anna Koteja;
- 17) dr Jadwiga Spyrka;
- 18) dr Michał Olejnik;

Pracownicy NCN:

- 19) Maciej Wais, Główny Księgowy NCN;

- 20) Justyna Woźniakowska, Kierownik DWM NCN;
- 21) dr Anna Strzebońska, Kierownik ZAE NCN;
- 22) dr Weronika Bieniasz, Kierownik ZESOW;
- 23) dr Marzena Oliwkiewicz-Mikłasińska, Kierownik ZFN NCN;
- 24) Teresa Żanowska, Kierownik DBNiRN NCN;
- 25) dr Anna Marszałek, Kierownik ZWE NCN;
- 26) Katarzyna Pietrzak, Kierownik DFK NCN;
- 27) Joanna Pieróg, Główny specjalista ds. controllingu;
- 28) dr inż. Agnieszka Dobrowolska, Kierownik DRPBSiS NCN;
- 29) Dominika Lewkiewicz, Kierownik ZKA NCN;
- 30) Dominika Zając, Kierownik ZKP NCN;
- 31) Magdalena Borska, Kierownik KR NCN;
- 32) Magdalena Duer-Wójcik, Kierownik ZIP NCN;
- 33) Aleksandra Pietraszek-Pierończyk, DOW NCN;
- 34) Anna Korzekwa-Józefowicz, Główny specjalista ds. kontaktu z mediami i promocji;
- 35) mec. Jakub Michaluk, Kierownik ZRP NCN;
- 36) Tomasz Król, Kierownik ZT NCN;
- 37) Magdalena Dobrzańska-Bzowska, DWM NCN;
- 38) Anna Kotarba, DWM NCN;
- 39) Alicja Dyląg, DWM NCN;
- 40) dr Magdalena Nowak, DWM NCN;
- 41) Joanna Blitek, KR NCN;
- 42) Jolanta Lisowska, KR NCN.

Zaproszeni goście:

- 43) Sylwia Mamak, Biegły rewident, Kancelaria Audytorska Jolanta Grabska-Czekońska.

Program posiedzenia:

1. Przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.
2. Przyjęcie uchwały w sprawie Sprawozdania finansowego Narodowego Centrum Nauki za rok 2022.
3. Przyjęcie uchwały w sprawie Sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Nauki w roku 2022 obejmującego informację o stopniu realizacji poszczególnych zadań Centrum wraz z ewaluacją realizowanych zadań oraz oceną ich wpływu na rozwój nauki.
4. Przedstawienie sprawozdania z przebiegu konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki na zastępstwo w grupie Nauk Ścisłych i Technicznych oraz Nauk o Życiu. Przyjęcie uchwały w sprawie wyboru Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki.
5. Przyjęcie uchwały w sprawie otwarcia konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki w grupie Nauk o Życiu.
6. Przyjęcie uchwały w sprawie oceny raportów końcowych z realizacji projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz nauk o życiu.
7. Przyjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin w konkursach OPUS 24, SONATA 18, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2022 r.
8. Przyjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych grup dyscyplin w konkursie POLONEZ BIS 3, ogłoszonym przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2022 r.
9. Przedstawienie wyników konkursu PRELUDIUM BIS 4 na projekty badawcze realizowane przez doktorantów w szkołach doktorskich, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2022 r.
10. Przedstawienie wyników konkursu M-ERA.NET 3 Call 2022 na międzynarodowe projekty badawcze dotyczące nauki o materiałach i inżynierii materiałowej przeprowadzanego w ramach sieci M-ERA.NET finansującej badania z obszaru nauk o materiałach oraz inżynierii materiałowej.
11. Przyjęcie uchwały w sprawie określenia warunków oraz regulaminu przeprowadzenia naboru wniosków na finansowanie przez Narodowe Centrum Nauki Komponentów badawczych w projektach finansowanych w ramach programu „Polskie Powroty – edycja 2022” organizowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej.

12. Przyjęcie uchwały w sprawie zmiany warunków oraz regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych lub dofinansowanych w konkursach międzynarodowych organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki we współpracy wielostronnej UNISONO.
13. Przedstawienie propozycji zmian w warunkach przeprowadzania konkursu MAESTRO na projekty badawcze dla doświadczonych naukowców.
14. Przeprowadzenie dyskusji dotyczącej propozycji zmian w warunkach oraz regulaminie przyznawania środków na realizację przez polskie zespoły naukowe zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w konkursie DAINA na polsko-litewskie projekty badawcze.
15. Przedstawienie propozycji National Science Foundation (USA) dotyczącej uruchomienia programu współpracy wielostronnej na rzecz Ukrainy z udziałem Polski, Litwy, Łotwy i Estonii.
16. Przeprowadzenie dyskusji na temat aktywności naukowców w systemie grantowym Narodowego Centrum Nauki w kontekście geograficznym.
17. Omówienie uwag Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN w sprawie podziału panelu NZ9 w wykazie paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy Narodowego Centrum Nauki.
18. Omówienie planów organizacji DNI NCN 2023 we Wrocławiu.
19. Sprawy wniesione i komunikaty.

Przebieg obrad:

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN rozpoczął posiedzenie od wręczenia prof. dr hab. Tomaszowi Dietlowi powołania na członka Rady NCN. Poinformował, że Minister Edukacji i Nauki powołał prof. Dietla w skład Rady NCN w miejsce prof. dr hab. Adama Zajęca, który złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Rady.

Ad. 1. Przyjęcie protokołu poprzedniego posiedzenia Rady NCN.

Członkowie Rady NCN zaakceptowali treść protokołu poprzedniego posiedzenia.

Ad. 2. Przyjęcie uchwały w sprawie Sprawozdania finansowego Narodowego Centrum Nauki za rok 2022.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN przedstawił kluczowe parametry finansowe wynikające z przedłożonego *Sprawozdania finansowego NCN za rok 2022* (w załączeniu). Wskazał, że sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z przepisami o rachunkowości, według danych z ksiąg rachunkowych NCN. Przekazał, że wynik finansowy NCN za rok obrotowy 2022 obejmuje wszystkie osiągnięte przychody oraz związane z tymi przychodami koszty zgodnie z zasadami memoriału, współmierności przychodów i kosztów oraz ostrożnej wyceny. Poinformował, że przychody NCN to głównie dotacja budżetowa, a także środki finansowe pochodzące z innych źródeł, w szczególności: przekazane przez krajowe i zagraniczne podmioty finansujące programy badawcze, odsetki od wolnych środków przekazanych w depozyt zgodnie z przepisami o finansach publicznych, zapisy i darowizny. Natomiast koszty działalności NCN dzielą się na koszty realizacji zadań ustawowych (97% całości kosztów) i koszty zarządzania (3% całości kosztów). Poinformował, że suma wszystkich aktywów NCN wynosiła w 2022 r. 2 mld 264 mln zł, co w stosunku do roku poprzedniego stanowi przyrost o ponad 300 mln zł. W 2022 r. nastąpiło zmniejszenie wartości obligacji skarbu państwa wynikające z wykupu tych obligacji przez Ministra Finansów. Część środków uzyskanych z tego tytułu została na bieżąco wykorzystana przez NCN na finansowanie umów grantowych, natomiast część została odłożona na rachunkach bankowych NCN. Zwrócił uwagę na pozycję rozliczeń międzyokresowych podzieloną na dwie podkategorie: krótkoterminowe i długoterminowe. Poinformował, że pozycja ta przedstawia stan przyszłych zobowiązań finansowych NCN wynikających z transz płatności na granty, które będą realizowane w roku 2023 oraz w kolejnych latach. Wskazał, że wartość rozliczeń międzyokresowych wzrosła w stosunku do roku zeszłego o ponad 356 mln zł, co wskazuje, że obciążenie NCN koniecznością realizowania i obsługi umów grantowych jest znacząco wyższe niż w latach poprzednich. Wpływa to na politykę finansową NCN w zakresie określania kwot nakładów na bieżące konkursy. W dalszej kolejności przedstawił informacje dotyczące rachunku zysków i strat. Wskazał, że przed NCN stoją wyzwania związane z wysokością dotacji celowej, która w 2023 r. pozostała na tym samym poziomie co w roku poprzednim. Stan ten w kontekście długoterminowych zobowiązań NCN przekłada się na wskaźnik sukcesu w konkursach. Przekazał, że dotacja przeznaczona na koszty zarządzania NCN w roku 2023 przyrasta o 3,5% w stosunku do roku 2022, jednakże

przyrost ten jest niższy od obecnego wskaźnika inflacji oraz waloryzacji wynagrodzeń w jednostkach budżetowych. Wskazał, że stanowi to dla NCN wyzwanie organizacyjne, aby dobrze tymi środkami zarządzać m.in. w kontekście wydatków za obsługę posiedzeń Zespołu Ekspertów, administrowania budynkiem czy też opłat za media. Przekazał, że sprawozdanie finansowe zostało poddane weryfikacji przez niezależny podmiot – Kancelarię Audytorską.

Sylwia Mamak Biegły Rewident Kancelaria Audytorska Jolanta Grabska-Czekońska poinformowała, że *Sprawozdanie finansowe NCN za rok 2022* zostało przygotowane w sposób rzetelny i zgodny z przepisami prawnymi oraz przyjętą polityką rachunkowości. Przekazała, że po wnikliwej analizie sprawozdania stwierdzono spójność strategii budżetowej NCN i jej zgodność z misją NCN.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch w imieniu zespołu wyznaczonego do analizy sprawozdania, zarekomendował pozytywne zaopiniowanie tego dokumentu. Wyraził opinię, że finanse NCN są prowadzone bardzo skrupulatnie. Wskazał, że budżet NCN ma charakter roczny co utrudnia realizację długoterminowych zobowiązań. Zwrócił uwagę na kwestię wzrostu kosztów zarządzania instytucją. W kwestii wysokości dotacji celowej w 2023 r. poinformował, że w kontekście wzrostu zobowiązań krótko i długoterminowych, bieżący i przyszły rok może być pełen wyzwań w zakresie polityki ustalania nakładów finansowych na granty NCN.

Prof. dr inż. Stanisław Karpiński wyraził opinię, że niepokojący jest wzrost zobowiązań NCN przy ograniczonej dotacji celowej w kontekście spadku wskaźnika sukcesu w przyszłych konkursach NCN. Wskazał, że konieczna jest odpowiednia reakcja Rady na tę sytuację np. poprzez wprowadzenie limitów kwot w projektach badawczych finansowanych przez NCN. Działanie to mogłyby korzystnie wypłynąć na wysokość wskaźnika sukcesu.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek zwróciła uwagę, że niskie koszty zarządzania NCN powodują niski wskaźnik płac pracowników, co w długoterminowej perspektywie może wpłynąć na jakość funkcjonowania instytucji.

Prof. dr hab. Tomasz Zaleśkiewicz wskazał, że kwestia niewystarczających środków na finansowanie grantów NCN powinna być szeroko dyskutowana w środowisku naukowym, również w kontekście wprowadzanych przez Radę decyzji dotyczących ograniczeń w konkursach NCN. Przypomniał, że ograniczenia te mają powstrzymać lub spowolnić spadek współczynnika sukcesu spowodowany niewystarczającym, w stosunku do potrzeb i oczekiwań środowiska, poziomem finansowania Centrum.

Ks. prof. dr hab. Piotr Roszak zwrócił uwagę na strukturę wydatków przeznaczanych bezpośrednio na finansowanie grantów NCN w stosunku do kosztów obsługi ekspertów i posiedzeń Zespołów Ekspertów, także na stopień wykorzystania przez NCN dotacji na inwestycje.

Maciej Wais Główny Księgowy NCN wskazał, że w 2022 r. dotacja inwestycyjna została wykorzystana w ok. 50%, w związku z oczekiwaniem na zgodę władz miasta Krakowa dotyczącą opracowania i zamieszczenia na budynku sztytu z napisem Narodowe Centrum Nauki oraz planowanymi działaniami projektowymi związanymi z adaptacją pomieszczeń NCN na serwerownię i wewnątrzzakładowe archiwum. Poinformował, że koszty wynagrodzeń ekspertów i obsługi posiedzeń Zespołów Ekspertów finansowane są z dotacji podmiotowej i są uwzględniane w 3% całości kosztów obsługi NCN. Przypomniał, że dotacja celowa na finansowanie grantów stanowi 97% kosztów instytucji.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zaproponował do rozważenia możliwość powrotu do organizacji posiedzeń Zespołów Ekspertów w trybie zdalnym na obu etapach procesu oceny wniosków, w przypadku występowania w przyszłości trudności z pokryciem kosztów obsługi ekspertów z dotacji podmiotowej. Takie działania pozwoliłyby ograniczyć wydatki z tytułu usług hotelowych, zwrotu kosztów podróży itp. Przypomniał, że obecnie stosowany jest tryb hybrydowy tzn. eksperci na pierwszym etapie oceny spotykają się stacjonarnie w NCN, natomiast drugi etap przeprowadzany jest zdalnie.

Rada NCN w wyniku głosowania (24 głosy „za”), pozytywnie zaopiniowała *Sprawozdanie finansowe NCN za rok 2022*, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 24/2023 (w załączeniu).

Ad. 3. Przyjęcie uchwały w sprawie Sprawozdania z działalności Narodowego Centrum Nauki w roku 2022 obejmującego informację o stopniu realizacji poszczególnych zadań Centrum wraz z ewaluacją realizowanych zadań oraz oceną ich wpływu na rozwój nauki.

Prof. dr hab. Wojciech Dajczak w imieniu członków zespołu wyznaczonego do analizy *Sprawozdania z działalności NCN za rok 2022* (w załączeniu) poinformował, że członkowie zespołu wnikliwie zapoznali się z treścią tego sprawozdania i rekomendują jego zatwierdzenie. Wskazał, że przedstawione sprawozdanie zachowuje strukturę wcześniejszych sprawozdań, składa się ze słowa wstępnego, części ogólnej i szczegółowej oraz dwóch załączników. Załączniki przedstawiają w formie tabel: harmonogram naboru wniosków, liczbę złożonych wniosków i wysokości wnioskowanego finansowania w konkursach krajowych NCN oraz liczbę i wysokości finansowania w podziale na grupy nauk i panele. Działania prowadzone przez NCN były w pełni zgodne z określonymi w ustawie zadaniami. Kluczowe znaczenie miało finansowanie badań podstawowych w formie wyłanianych konkursowo projektów badawczych. Zwrócił uwagę, że w konkursach, dla których nabór zakończył się w 2022 r. złożono łącznie 10 558 wniosków (rok wcześniej 10 995), w tym 649 w ramach inicjatyw międzynarodowych (rok wcześniej 667). W roku 2022 do Zespołu Ekspertów powołano 2136 naukowców, a recenzje w drugim etapie oceny zostały przygotowane przez 9953 naukowców. W konkursach rozstrzygniętych w 2022 r. do finansowania zakwalifikowano 2065 wniosków wobec 2477 wniosków rok wcześniej (spadek o 16,6%), w tym 176 (rok wcześniej 107) w ramach inicjatyw międzynarodowych (wzrost o 64,5%). Przekazał, że dane te należy interpretować jako przesunięcie alokacji środków finansowych w sposób zgodny z kluczowymi dla NCN staraniami o umiędzynarodowienie badań naukowych w Polsce. W sprawozdaniu zawarto również dane dotyczące działalności Komisji Odwoławczej, która w 2022 r. rozpatrzyła 160 odwołań od decyzji Dyrektora NCN. W sprawozdaniu zawarto również informacje na temat przeprowadzanych kontroli zewnętrznych i audytów wewnętrznych. Przekazał, że sprawozdanie przedstawia precyzyjnie i wiarygodnie zakres zadań zrealizowanych przez NCN w 2022 r., zgodnie z przyjętym na ten rok planem działalności. W opinii zespołu analizującego, NCN prawidłowo wypełnia swoją misję, realizuje swoje zadania ustawowe i prowadzi właściwą ewidencję oraz kontrolę tych zadań. Zwrócił uwagę, że w 2022 r. pomimo wielu trudności, NCN stabilnie kontynuowało swoją działalność, jednak sytuacja ekonomiczna uniemożliwiła wyraźny jej rozwój.

Prof. dr hab. Barbara Klajnert-Maculewicz w imieniu Komisji ds. efektów działalności NCN, która została wyznaczona do analizy *Sprawozdania z ewaluacji działalności NCN za rok 2022* (w załączeniu) przekazała, że Komisja wyraźnie jednoznacznie wyraziła pozytywną opinię na temat tego sprawozdania. Wskazała, że dokument jest bardzo obszerny i stanowi cenne oraz wyczerpujące źródło informacji na temat działalności NCN. W 2022 r., podobnie jak w latach ubiegłych, działania miały na celu ocenę realizowanych zadań pod kątem sześciu kryteriów ewaluacyjnych: doskonałości naukowej, transparentności, równego traktowania i poufności, wydajności i sprawnej organizacji, dostosowania oferty do potrzeb środowiska naukowego, oraz trwałości efektów i ich wpływu na rozwój nauki w Polsce.

Rada NCN w wyniku głosowania (24 głosy „za”) pozytywnie zaopiniowała *Sprawozdanie z działalności NCN za rok 2022* wraz ze *Sprawozdaniem z ewaluacji działalności NCN za rok 2022*, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 25/2023 (w załączeniu).

Ad. 4. Przedstawienie sprawozdania z przebiegu konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki na zastępstwo w grupie Nauk Ścisłych i Technicznych oraz Nauk o Życiu. Przyjęcie uchwały w sprawie wyboru Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji ds. konkursów na Koordynatorów Dyscyplin NCN przedstawił sprawozdania z przebiegu konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin NCN na zastępstwo w grupie Nauk Ścisłych i Technicznych oraz Nauk o Życiu. Poinformował, że do konkursu przystąpiło łącznie cztery osoby, w tym jedna w ST oraz trzy w NZ. Na podstawie przedstawionych dokumentów, komisja konkursowa dopuściła do drugiego etapu konkursu trzy kandydatki, z czego dwie zrezygnowały z udziału w rozmowach kwalifikacyjnych. Poinformował, że na podstawie przeprowadzonego postępowania w pierwszym i drugim etapie oraz przeprowadzonej dyskusji, komisja konkursowa zdecydowała się, aby nie rekomendować Radzie żadnego kandydata na stanowisko Koordynatora Dyscyplin.

Rada NCN nie dokonała wyboru kandydatów na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin NCN przyjmując w drodze głosowania (24 głosy „za”) uchwałę nr 26/2023 w tej sprawie (w załączeniu). Tym samym konkurs pozostał nierozstrzygnięty.

Ad. 5. Przyjęcie uchwały w sprawie otwarcia konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki w grupie Nauk o Życiu.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN zwrócił się z prośbą o przeprowadzenie konkursu na dwa stanowiska Koordynatorów Dyscyplin w grupie Nauk o Życiu. Poinformował, że jedno stanowisko przewidziane jest na zatrudnienie osoby w ramach umowy na zastępstwo, natomiast drugie stanowisko na zatrudnienie osoby w ramach istniejącego etatu, w związku z zakończeniem pierwszej kadencji obecnie zatrudnionego Koordynatora. Wskazał, że ze względu na planowany powrót do pracy Koordynatora Dyscyplin z działu ST nierozstrzygnięty konkurs na to stanowisko nie zostanie ponownie ogłoszony.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch Przewodniczący Komisji ds. konkursów na Koordynatorów Dyscyplin NCN przedstawił propozycję zmiany treści ogłoszenia o konkursie na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin, proponując szersze otwarcie konkursu dla osób ze stopniem doktora poprzez niedefiniowanie grupy dyscyplin wymaganego doktoratu. Ponadto, zaproponował umieszczenie w ogłoszeniu informacji na temat orientacyjnej wysokości oferowanego wynagrodzenia na tym stanowisku.

Prof. dr hab. Zbigniew Błocki p.o. Dyrektora NCN na pytanie o możliwość zwiększenia wynagrodzenia przewidzianego na stanowisku Koordynatora Dyscyplin poinformował, że kwota przeznaczona w NCN na wynagrodzenia osobowe pracowników w danym roku budżetowym jest ograniczona. Wyraził opinię, że Rozporządzenie regulujące wysokość wynagrodzeń pracowników NCN ze względu na obecną sytuację rynkową jest zdezaktualizowane. Poinformował, że NCN od października 2022 r. dwukrotnie zwróciło się do Ministerstwa Edukacji i Nauki z prośbą o zmianę w tym zakresie, jednak nie otrzymano odpowiedzi w tej sprawie.

Rada NCN w drodze głosowania (24 głosy „za”) przyjęła uchwałę nr 27/2023 w sprawie otwarcia konkursu na stanowiska Koordynatorów Dyscyplin Narodowego Centrum Nauki (w załączeniu).

Ad. 6. Przyjęcie uchwały w sprawie oceny raportów końcowych z realizacji projektów badawczych finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w zakresie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz nauk o życiu.

Prof. dr hab. Krystyna Bartol Przewodnicząca Komisji Nauk Humanistycznych, Społecznych i o Sztuce poinformowała, że członkowie Komisji ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie HS, rekomendując uznanie projektów za wykonane zgodnie z umową.

Prof. dr hab. Monika Kaczmarek Przewodnicząca Komisji Nauk o Życiu poinformowała, że członkowie Komisji ocenili raporty końcowe z realizacji grantów NCN w grupie NZ, rekomendując uznanie projektów za wykonane zgodnie z umową.

Rada NCN w drodze głosowania (23 głosy „za”) zaakceptowała oceny raportów końcowych z realizacji grantów NCN w grupie nauk humanistycznych, społecznych i o sztuce oraz w grupie nauk o życiu przyjmując uchwałę nr 28/2023 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 7. Przyjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin w konkursach OPUS 24, SONATA 18, ogłoszonych przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2022 r.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przekazał, że Rada NCN uchwałą nr 93/2022 z dnia 8 września 2022 r. ustaliła wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursach OPUS 24 oraz SONATA 18. Przypomniał, że przy ustalaniu wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin przyjmuje się zasadę proporcjonalności ważoną współczynnikiem 0,6 polegającą na podziale środków finansowych proporcjonalnie do wnioskowanego zapotrzebowania określonego we wnioskach w poszczególnych dyscyplinach lub grupach dyscyplin oraz zasadę doskonałości naukowej projektów badawczych ważoną współczynnikiem 0,4 określaną przez Zespoły Ekspertów na podstawie analizy merytorycznej i jakościowej wniosków w danym konkursie, przyjmując do wyliczenia wzór wskazany w uchwale Rady NCN nr 36/2022 z dnia 17 marca 2022 r. W związku z tym, po dokonaniu analizy budżetu

NCN, zaproponował zwiększenie o 30 mln zł nakładu finansowego konkursu SONATA 18 do łącznej wysokości 150 mln zł, przyznając na realizację projektów badawczych w tym konkursie: dla HS – 20 440 000 zł, dla ST – 61 384 000 zł, dla NZ – 68 176 000 zł. W konkursie OPUS 24 zaproponował podział środków finansowych w kwocie 350 mln zł, przyznając na realizację projektów badawczych w tym konkursie: dla HS – 53 064 000 zł, dla ST – 126 534 000 zł, dla NZ – 170 402 000 zł. Poinformował, że przewidywany wskaźnik sukcesu dla obu konkursów wynosić będzie ok. 13%.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN wskazał, że w stosunku do poprzednich edycji konkursów OPUS i SONATA zaobserwować można zmniejszenie wskaźnika sukcesu o ok. 2%.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN na pytanie prof. S. Karpińskiego czy na obecnym etapie istnieje możliwość zmiany przyjętego algorytmu podziału środków oraz wprowadzenie górnych limitów kwot projektów finansowanych w ramach danego konkursu poinformował, że nie ma takiej możliwości ponieważ warunki konkursów i zasady podziału środków finansowych zostały określone przez Radę wcześniej i obowiązują z dniem ogłoszenia tych konkursów.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur wskazała na konieczność opracowania symulacji dotyczącej wysokości proponowanego limitu projektów badawczych możliwych do sfinansowania w konkursie OPUS tak, aby można było przewidzieć oczekiwany skutek w postaci zwiększenia wskaźnika sukcesu.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby kwestia limitu wysokości projektu badawczego możliwego do sfinansowania przez NCN stanowiła przedmiot dyskusji kolejnych posiedzeń Rady. Przypomnił, że ewentualne zmiany w tym zakresie mogą zostać wprowadzone najwcześniej we wrześniowej edycji konkursu OPUS.

Rada NCN zaakceptowała podział środków finansowych w konkursach OPUS 24 i SONATA 18, przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin, przyjmując w drodze głosowania (24 głosy „za”) uchwałę nr 29/2023 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 8. Przyjęcie uchwały w sprawie ustalenia wysokości środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych grup dyscyplin w konkursie POLONEZ BIS 3, ogłoszonym przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2022 r.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN przekazał, że Rada NCN uchwałą nr 70/2022 z dnia 7 lipca 2022 r. ustaliła wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację projektów badawczych w konkursie POLONEZ BIS 3 w kwocie 27 mln zł. Poinformował, że po analizie możliwości budżetowych NCN zaproponowano zwiększenie o 20,5 mln zł nakładu finansowego konkursu do łącznej kwoty 47,5 mln zł, oraz następujący podział: dla HS – 11 045 000 zł, dla ST – 24 073 000 zł, dla NZ – 12 382 000 zł. Przypomnił, że jest to ostatnia edycja konkursu POLONEZ BIS na dwuletnie projekty badawcze realizowane przez naukowców z zagranicy, współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, w związku z tym celem NCN jest wykorzystanie wszystkich środków przeznaczonych na ten konkurs. Wyjaśniając zwiększenie nakładów na POLONEZ BIS 3, wskazał, że w dwóch poprzednich edycjach tego konkursu, w ramach przyznanych grantów i w ramach sporządzonych list rezerwowych zgłoszono siedem rezygnacji, ponieważ kierownicy nie podejmą się przyjazdu do Polski i realizowania projektów. W związku z tym środki, które umożliwiłyby sfinansowanie tych siedmiu projektów, powinny zwiększyć budżet trzeciej edycji konkursu POLONEZ BIS. Przekazał, że na obecnym etapie konkursu istnieje możliwość sfinansowania większej liczby projektów ze środków krajowych i zwiększenia finansowania w taki sposób, aby umożliwić realizację dodatkowych projektów i wykorzystać pełną pulę środków pochodzących z UE. Dlatego też zaproponował zwiększenie o 20,5 mln zł kwoty przyznanej na konkurs, co umożliwi sfinansowanie zwiększonej liczby projektów. Wskazał, że podział środków na grupy dyscyplin został dokonany zgodnie z ogólnym algorytmem stosowanym dla konkursów NCN, natomiast ogólny finansowy wskaźnik sukcesu w konkursie POLONEZ BIS 3 po zwiększeniu alokacji to ok. 22%.

Rada NCN zaakceptowała ostateczny podział środków finansowych w konkursie POLONEZ BIS 3, przeznaczonych na realizację projektów badawczych w ramach poszczególnych dyscyplin lub grup dyscyplin, przyjmując w drodze głosowania (24 głosy „za”) uchwałę nr 30/2023 w tej sprawie (w załączeniu).

Ad. 9. Przedstawienie wyników konkursu PRELUDIUM BIS 4 na projekty badawcze realizowane przez doktorantów w szkołach doktorskich, ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki 15 września 2022 r.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przekazała, że w konkursie PRELUDIUM BIS 4 zostało złożonych 248 wniosków, a do oceny merytorycznej przekazano 243 wnioski na kwotę ponad 140,5 mln zł. Zespoły Ekspertów zarekomendowały do finansowania łącznie 58 wniosków, w tym 11 wniosków w HS na kwotę 5,3 mln zł, 23 wnioski w NZ na kwotę 15 mln zł oraz 24 wnioski w ST na kwotę 14,4 mln zł. Przekazała, że współczynnik sukcesu finansowego w konkursie wyniósł ok. 24%. Poinformowała, że zgodnie z przyjętymi przez Radę ustaleniami, od następnej edycji konkursu PRELUDIUM BIS wnioski będą oceniane w ramach międzypanelowych Zespołów Ekspertów tj. HS, ST i NZ, a nie jak dotychczas w ramach 26 paneli NCN.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zachęcił do dyskusji na temat zasad przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS. Przypomniał, że w styczniu br. Rada zdecydowała się na zmianę warunków tego konkursu, polegającą na rezygnacji z wymogu uzyskania przez doktoranta stopnia doktora. Zdecydowano również o zmianie terminu ogłaszania konkursu z września na czerwiec. Przypomniał także, że PRELUDIUM BIS nie jest objęte limitem nie więcej niż dwóch projektów/wniosków przypadających na jednego kierownika projektu.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przekazała, że Rada już kilkakrotnie modyfikowała warunki konkursu PRELUDIUM BIS, aby zwiększyć atrakcyjność konkursu dla środowiska naukowego i aby nadal był on zgodny z intencją, z którą został wprowadzany do oferty NCN. Zaznaczyła, że konkurs był odpowiedzią na reformę w zakresie kształcenia doktorantów i towarzyszącą jej obawę, że liczba doktorantów w szkołach doktorskich drastycznie spadnie. Wskazała, że prawdziwym problemem może być nie formuła konkursu, a spadek liczby osób chętnych do kształcenia w szkołach doktorskich co prowadzi do sytuacji, że w ramach jednego panelu zostaje złożony tylko jeden wniosek. Wyrzuciła opinię, że należy odczekać jeszcze jakiś czas i zweryfikować efekty zmian, które Rada zdecydowała się wprowadzić od najbliższej edycji tego konkursu, która zostanie ogłoszona 15 czerwca br.

Prof. dr hab. Mariola Łaguna wskazała, że współczynnik sukcesu w konkursach PRELUDIUM i PRELUDIUM BIS jest mało porównywalny. Zaproponowała do rozważenia zmianę wysokości nakładów przewidzianych na te konkursy z korzyścią dla konkursu PRELUDIUM. Wskazała, że konkurs PRELUDIUM w swojej formie jest bardziej przejrzysty niż PRELUDIUM BIS, ponieważ jedyną osobą odpowiedzialną za realizację projektu jest kierownik będący najczęściej doktorantem.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN zwrócił uwagę, że konkurs PRELUDIUM BIS jest realizowany we współpracy z NAWA, a nakład finansowy jaki przeznacza na ten konkurs NAWA jest zawsze proporcjonalny do nakładu NCN. Poinformował, że rozmowy w sprawie przeprowadzenia kolejnej edycji PRELUDIUM BIS są już rozpoczęte i jeżeli miałyby zapaść decyzja o obniżeniu wysokości planowanego nakładu finansowego dla tego konkursu, informacja taka powinna zostać uwzględniona w aneksie do umowy o współpracę pomiędzy NCN i NAWA na temat warunków i zasad przeprowadzania konkursu PRELUDIUM BIS. Przekazał, że środki finansowe przeznaczone na PRELUDIUM BIS są wypłacane przez NCN w perspektywie wieloletniej, zaś PRELUDIUM jest wypłacane w jednej transzy, w związku z tym zmiana planowanego nakładu wymaga analizy planu budżetu NCN na przyszły rok.

Członkowie Rady NCN wskazywali na konieczność ponownej analizy roli doktoranta w konkursach PRELUDIUM i PRELUDIUM BIS pod kątem relacji pomiędzy doktorantem i promotorem oraz różnic w zakresie doktoratów realizowanych pomiędzy poszczególnymi grupami nauk: HS, ST, NZ. Zwrócili uwagę, że w HS praca doktoranta jest w znacznej mierze indywidualna, natomiast w NZ i ST ważna jest praca zespołowa. Konkurs PRELUDIUM przewidziany jest na realizację projektu badawczego, który nie musi być związany z doktoratem, natomiast PRELUDIUM BIS jest konkursem na finansowanie kształcenia doktoranta w szkole doktorskiej.

Ad. 10. Przedstawienie wyników konkursu M-ERA.NET 3 Call 2022 na międzynarodowe projekty badawcze dotyczące nauki o materiałach i inżynierii materiałowej przeprowadzanego w ramach sieci M-ERA.NET finansującej badania z obszaru nauk o materiałach oraz inżynierii materiałowej.

Dr Mateusz Trochowski Koordynator Dyscyplin ST poinformował, że M-ERA.NET to sieć 49 organizacji z 35 krajów świata finansująca badania z obszaru nauk o materiałach oraz inżynierii materiałowej. Konsorcjum

ogłasza wspierane przez Komisję Europejską konkursy na projekty realizowane przez międzynarodowe zespoły badawcze. NCN jest członkiem sieci M-ERA.NET od 2015 r. Wskazał, że konkurs M-ERA.NET 3 Call 2022 został ogłoszony 15 marca 2022 r. i złożono do niego 289 wniosków skróconych, w tym 69 po stronie polskiej, kolejno 127 wniosków pełnych, w tym 21 po stronie polskiej, a ostatecznie do finansowania zakwalifikowano 46 projektów, w tym 10 po stronie polskiej. Przypomniął, że Rada uchwałą nr 11/2023 zwiększyła alokację środków finansowych na ten konkurs do kwoty 2 501 528 Euro, co pozwoliło sfinansować wszystkie 10 projektów po stronie polskiej.

Ad. 11. Przyjęcie uchwały w sprawie określenia warunków oraz regulaminu przeprowadzenia naboru wniosków na finansowanie przez Narodowe Centrum Nauki Komponentów badawczych w projektach finansowanych w ramach programu „Polskie Powroty – edycja 2022” organizowanego przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej.

Dr inż. Ewelina Szymańska-Skolimowska Koordynator Dyscyplin ST przekazała, że NAWA ogłosiła wyniki szóstej edycji programu Polskie Powroty 2022, co oznacza, że zgodnie z zasadami współpracy, NCN powinno ogłosić konkurs na nabór wniosków zakwalifikowanych do finansowania przez NAWA, które zawierają Komponent badawczy. Zgodnie z warunkami konkursu Komponenty badawcze w projektach finansowanych przez NAWA będą finansowane przez NCN. Następnie przedstawiła propozycję warunków oraz regulaminu przeprowadzenia naboru przez NCN wniosków na finansowanie Komponentów badawczych, które zostały przygotowane w konsultacji z Komisją ds. regulaminów i procedur. Wskazała, że ustalony wcześniej nakład finansowy w wysokości 3 mln zł nie zostanie w pełni wykorzystany, ponieważ NAWA zakwalifikowała do finansowania tylko 9 projektów, a wysokość finansowania Komponentów badawczych nie może przekraczać 200 tys. zł na projekt, w związku z tym w budżecie NCN pozostanie kwota niewykorzystana w wysokości 1,2 mln zł.

Rada NCN w drodze głosowania (24 głosy „za”) zaakceptowała warunki oraz regulamin przeprowadzenia naboru wniosków na finansowanie przez NCN Komponentów badawczych w projektach finansowanych w ramach programu „Polskie Powroty – edycja 2022” organizowanego przez NAWA, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 31/2023 (w załączeniu).

Ad. 12. Przyjęcie uchwały w sprawie zmiany warunków oraz regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych lub dofinansowanych w konkursach międzynarodowych organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki we współpracy wielostronnej UNISONO.

Alicja Dyląg Dział Współpracy Międzynarodowej NCN przekazała, że zmiany zaproponowane w UNISONO to aktualizacja o zasady już obowiązujące w NCN, które zostały wprowadzone w konkursach krajowych na przestrzeni ostatniego roku. Wskazała na przywrócenie do Regulaminu zasady o uzgodnieniu z kierownikiem projektu zagospodarowania co najmniej 25% kwoty środków finansowych wynikających z faktycznie naliczonych w projekcie pozostałych kosztów pośrednich, ujednoczenie zasad pobierania wynagrodzenia etatowego na stanowisku post-doc, zmianę preambuły w załączniku dot. kosztów w projekcie, uzupełnienie zapisu w ramach kategorii kosztów „Wynagrodzenia oraz stypendia dla studentów i doktorantów” oraz doprecyzowanie kryteriów przeprowadzania konkursu na stanowisko post-doc w sposób zakazujący zawężania kryterium 7-lat po doktoracie. Zwróciła uwagę, że na podstawie warunków i regulaminu konkursu UNISONO, prowadzony jest nabór wniosków na finansowanie zadań realizowanych przez polskie zespoły badawcze w konkursach międzynarodowych organizowanych przez NCN we współpracy wielostronnej, w szczególności w konkursach typu Era-Net ogłaszanych w ramach programów Horyzont 2020 lub konkursach ogłaszanych w ramach partnerstw europejskich w programie Horyzont Europa. Wskazała, że najbliższym konkursem, który będzie ogłaszany na zaktualizowanych zasadach będzie ForestValue Call 2023 w maju br., następnie CHANSE w czerwcu br. i T-AP w lipcu br.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przekazała, że Komisja zapoznała się ze zmianą warunków oraz regulaminu przeprowadzenia konkursu UNISONO i rekomenduje ich przyjęcie przez Radę.

Rada NCN w drodze głosowania (24 głosy „za”) zaakceptowała zmianę warunków oraz regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych lub dofinansowanych w konkursach międzynarodowych organizowanych przez Narodowe Centrum Nauki we współpracy wielostronnej UNISONO, przyjmując w tej sprawie uchwałę nr 32/2023 (w załączeniu).

Ad. 13. Przedstawienie propozycji zmian w warunkach przeprowadzania konkursu MAESTRO na projekty badawcze dla doświadczonych naukowców.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur przekazała, że Komisja prowadzi dyskusje nad warunkami przeprowadzania konkursu MAESTRO i rozważa modyfikację zasady obowiązującej kierownika projektu, który planuje wystąpienie o kolejny grant MAESTRO. Wskazała, że taka osoba, zgodnie z obowiązującymi zasadami, jeżeli nie jest laureatem konkursu ERC, powinna przedstawić we wniosku raport z oceny wniosku po I lub II etapie konkursu ERC (Evaluation Report) lub dokument potwierdzający zakwalifikowanie wniosku do II etapu konkursu ERC, jeśli ocena merytoryczna nie jest jeszcze zakończona. Zaznaczyła, że dokumenty te są do wglądu wyłącznie dla pracownika NCN podczas oceny formalnej. Przekazała, że Komisja rekomenduje, aby kierownik projektu mógł załączyć do wniosku dokument potwierdzający zakończenie I etapu oceny lub zakwalifikowanie wniosku do II etapu konkursu, bez wskazywania, że powinien to być raport z oceny. Zaznaczyła, że wymóg zakończenia I etapu oceny powinien zostać zachowany, tak, aby nie dochodziło do sytuacji, że wnioski będą składane w konkursach ERC i wycofywane z konkursu, tylko po to, by kierownik spełnił warunek umożliwiający wystąpienie o kolejny grant MAESTRO. Poinformowała, że w przypadku braku głosów przeciwnych, ww. zmiana zostałaby wprowadzona w najbliższej edycji konkursu MAESTRO, która zostanie ogłoszona 15 czerwca br. Dodała, że Komisja prowadzi dyskusję również w kontekście kierowników będących laureatami ERC. Obecne warunki nie określają terminu na spełnienie tego warunku i umożliwiają wystąpienie o kolejny grant MAESTRO, nawet w sytuacji, gdy kierownik uzyskał grant ERC np. 8 lat temu. Przekazała, że Komisja rozważa w przyszłości wprowadzenie limitu lat przy kryterium bycia laureatem ERC.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przekazał, że głosowanie w sprawie przyjęcia zmiany warunków przeprowadzania konkursu MAESTRO, zostanie przeprowadzone podczas kolejnego posiedzenia Rady.

Ad. 14. Przeprowadzenie dyskusji dotyczącej propozycji zmian w warunkach oraz regulaminie przyznawania środków na realizację przez polskie zespoły naukowe zadań finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki w konkursie DAINA na polsko-litewskie projekty badawcze.

Dr Magdalena Nowak Dział Współpracy Międzynarodowej NCN w związku z przygotowaniem do ogłoszenia trzeciej edycji konkursu DAINA na projekty badawcze realizowane we współpracy polsko-litewskiej, poprosiła Radę o wyrażenie zgody na wprowadzenie limitu finansowania pojedynczego projektu badawczego ze środków NCN w wysokości 1 mln zł. Przekazała, że partnerzy z agencji litewskiej zadeklarowali sfinansowanie 16 projektów o wartości nieprzekraczającej 120 tys. Euro na projekt. W związku z tym, aby NCN mógł sfinansować adekwatną liczbę wniosków przy dostępnych nakładach na konkurs należy wprowadzić limit finansowania na projekt. Wyjaśniła, że proponowana wysokość limitu została oszacowana w oparciu o dane historyczne konkursu OPUS.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek Przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur poinformowała, że Komisja przeprowadziła dyskusję na ten temat i rekomenduje wprowadzenie limitu finansowania pojedynczego projektu w konkursie DAINA 3, co pozwoli oszacować nakład finansowy konkursu, którego ogłoszenie planowane jest 15 grudnia br.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic Przewodniczący Komisji ds. współpracy międzynarodowej przekazał, że Komisja również dyskutowała na ten temat i rekomenduje przyjęcie takiego rozwiązania. Wprowadzenie limitu pozwoli na sfinansowanie tej samej liczby projektów przez obie agencje.

Członkowie Rady NCN w drodze głosowania (24 głosy „za”) poparli propozycję wprowadzenia limitu finansowania pojedynczego projektu badawczego realizowanego przez polski zespół badawczy w konkursie DAINA 3 w wysokości 1 mln zł.

Ad. 15. Przedstawienie propozycji National Science Foundation (USA) dotyczącej uruchomienia programu współpracy wielostronnej na rzecz Ukrainy z udziałem Polski, Litwy, Łotwy i Estonii.

Justyna Woźniakowska Kierownik Działu Współpracy Międzynarodowej NCN przedstawiła informację na temat wstępnych rozmów z National Science Foundation z USA w sprawie projektu wspólnego konkursu

wielostronnego z udziałem grup badawczych między innymi z Ukrainy, Polski i USA. Projekt będzie dopracowywany podczas spotkań online, które zostaną zorganizowane cyklicznie co 2 tygodnie.

Ad. 16. Przeprowadzenie dyskusji na temat aktywności naukowców w systemie grantowym Narodowego Centrum Nauki w kontekście geograficznym.

Dr Anna Strzebońska Kierownik Zespołu ds. Analiz i Ewaluacji NCN zaprezentowała dane dotyczące aktywności naukowców w systemie grantowym NCN w latach 2011-2022 w kontekście geograficznym. Przedstawione analizy zostały opracowane z czterech perspektyw: wniosków badawczych, podmiotów naukowych, naukowców zatrudnionych w jednostkach naukowych w Polsce oraz naukowców pracujących na uczelniach wyższych w Polsce. W pierwszej perspektywie przedstawiła rozkład wniosków złożonych i finansowanych w podziale na województwa. Wskazała, że istnieje diametralna różnica pomiędzy województwem mazowieckim (udział 27% we wnioskach złożonych i 32% we wnioskach zakwalifikowanych), a resztą województw, w tym tych, których udział w systemie grantowym NCN jest na poziomie mniejszym niż 1% (województwa opolskie, świętokrzyskie i lubuskie). W dalszej kolejności omówiła wykres przedstawiający skalę obecności poszczególnych województw w systemie grantowym NCN w kontekście wniosków złożonych i zakwalifikowanych w podziale na poszczególne lata działalności NCN. Wskazała, że przepływy procentowe są nieznaczne zarówno w przypadku województw o największym udziale procentowym wniosków złożonych, jaki i tych najmniej obecnych w systemie grantowym NCN. Zaprezentowała także dane dotyczące udziału poszczególnych województw we wnioskach zakwalifikowanych do finansowania informując, że aktywność poszczególnych województw również w tej perspektywie jest stała. Poinformowała, że województwo mazowieckie ma najwyższe oczekiwania finansowe, co jest ściśle powiązane z największą koncentracją jednostek naukowych w tym regionie. Omawiając drugą perspektywę przedstawiła w ujęciu liczbowym podmioty wnioskujące do NCN w podziale na województwa oraz w podziale na typy jednostek naukowych (uczelnie wyższe, jednostki naukowe PAN, instytuty badawcze, inne). Poinformowała, że województwo mazowieckie jest niekwestionowanym liderem zarówno pod względem liczby podmiotów wnioskujących do NCN, jak i podmiotów, w których są lub były realizowane granty NCN. Zwróciła uwagę na dużą liczbę jednostek naukowych PAN zlokalizowanych w tym województwie, które charakteryzuje wysoki wskaźnik sukcesu. Poinformowała, że udział województw pod względem podmiotów wnioskujących do NCN jest zbliżony do udziału województw w kontekście ich obecności w systemie grantowym NCN z perspektywy liczby wniosków. Przedstawiła również dane dotyczące wskaźnika sukcesu w krajowych konkursach NCN w podziale na typ jednostki naukowej: uczelnia wyższa – 20%, jednostka naukowa PAN – 29%, instytut badawczy – 16%, inne – 6%. Przedstawiła w ujęciu liczbowym osoby wnioskujące do NCN, wskazując na istotną przewagę naukowców afiliowanych w województwie mazowieckim w porównaniu z pozostałymi województwami. Poinformowała, że największy wskaźnik sukcesu, ponad 40%, mają naukowcy pochodzący z województw: mazowieckiego, małopolskiego, wielkopolskiego, nieznacznie poniżej 40% z województw dolnośląskiego, łódzkiego i pomorskiego, najniższy zaś z województwa świętokrzyskiego – 18%. Omawiając zagadnienie dotyczące naukowców zatrudnionych na uczelniach wyższych w Polsce przedstawiła wykres, w którym ujęto dane statystyczne dotyczące liczby i udziału laureatów NCN, liczby wnioskodawców niezakwalifikowanych w konkursach NCN oraz liczbę naukowców nigdy niewnioskujących do NCN w podziale na województwa. Celem tej analizy było porównanie liczby osób aplikujących o granty NCN do liczby osób zatrudnionych w uczelniach wyższych. Wskazała, że położenie geograficzne uczelni wyższych nie determinuje skali uczestnictwa w systemie grantowym NCN. Udział laureatów konkursów NCN nie wykazuje zróżnicowania przestrzennego. Zwróciła uwagę na wyraźną przewagę naukowców nigdy nieskładających wniosków w jakimkolwiek konkursie NCN, niezależnie od przyjętego podziału na województwa lub typ jednostki naukowej. Przekazała, że analizując aktywność grantową wyraźnie widać zróżnicowanie liczebne w podziale na województwa. Znacząca przewaga liczby naukowców pochodzących z województwa mazowieckiego i małopolskiego wynika zarówno z większej koncentracji jednostek naukowych w tych regionach, jak również z ich wielkości, a co za tym idzie liczby zatrudnionych tam osób. Przekazała, że w celu uzyskania lepszej perspektywy porównawczej, jednostki naukowe podzielono na uczelnie badawcze, uczelnie, które ubiegały się o nadanie im statusu uczelni badawczej, ale go nie otrzymały oraz pozostałe uczelnie wyższe. Procentowe zestawienie danych w trzech wyodrębnionych kategoriach wskazuje, że największą skuteczność grantową mają osoby zatrudnione w uczelniach badawczych, która wynosi 23%, na drugim miejscu są osoby zatrudnione w uczelniach aspirujących do statusu uczelni badawczej – 16%, natomiast w pozostałych uczelniach wyższych udział wynosi 8%. Wśród uczelni badawczych największy odsetek laureatów ma Uniwersytet Warszawski, zaś na drugim i trzecim miejscu są Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytet Jagielloński. W grupie liderów znajduje się również Uniwersytet Wrocławski. W przypadku innych uczelni badawczych odsetek laureatów waha się w granicach 13-20%. Poinformowała, że na potrzeby

przygotowanych analiz naukowcy zostali zdefiniowani jako osoby zatrudnione na stanowiskach badawczych, dydaktycznych bądź badawczo-dydaktycznych, z wyłączeniem pracowników technicznych i administracyjnych.

Dr hab. Justyna Chodkowska-Miszczuk wskazała, że słuchacze szkół doktorskich również mogą aplikować o granty i w związku z tym powinni zostać uwzględniani w analizach. W kontekście porównywalności województw wyraziła opinię, że należałoby szukać miary, która pozwoliłaby porównywać województwo małe np. lubuskie, opolskie z województwem mazowieckim. Zwróciła uwagę, że powszechną praktyką statystyki jest wyodrębnienie Warszawy z danych dotyczących województwa mazowieckiego. Wyraziła opinię, że być może warto opracować dane statystyczne również w taki sposób.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zwrócił uwagę, że około jedna trzecia potencjału badawczego Polski znajduje się w Warszawie. Odsetek osób nieaplikujących do NCN, bez względu na rozkład województw, jest bardzo znaczący. Wskazał, że różnica skali potwierdza centralizację systemu nauki na kilka ośrodków miejskich ze szczególnym uwzględnieniem stolicy, na co nakłada się również atrakcyjność ośrodków naukowych ulokowanych w tych metropoliach. Przypomniał dane dotyczące wyników programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB), czy konkursu NAWA „Polskie Powroty – edycja 2022”, gdzie uczelnie warszawskie i uczelnie w dużych metropoliach zdominowały listę grantobiorców. Wskazał, że dotacje w ramach ww. programów mogą zwiększać przewagę konkurencyjną nad mniejszymi ośrodkami, które nie otrzymały takich środków. Wyraził opinię, że aktywność naukowców przedstawiona w analizach NCN jest odbiciem rzeczywistości polskiej nauki, a NCN nie ma narzędzi, aby tę geografiją na siłę modyfikować.

Dr hab. Joanna Golińska-Pilarek wskazała, że wyniki innych konkursów, w tym ministerialnych, również wskazują, że finansowane są jednostki ulokowane w dużych aglomeracjach.

Ks. prof. dr hab. Piotr Roszak wskazał na praktyki unijne, które dostosowują finansowanie do regionów. Zgodził się z tym, że zadaniem NCN nie jest wyrównanie szans, niemniej jednak w jego opinii NCN nie powinno wprowadzać podziału na ośrodki wysoko rozwinięte i regionalne, tylko starać się równomiernie finansować badania. Wskazał, że organizacja konkursu MINIATURA czy innych programów, których celem jest pomoc naukowcom wchodzącym na ścieżkę grantową oznacza, że NCN chce pomóc naukowcom z potencjałem, którzy afiliowani są w małych ośrodkach naukowych. Wyraził opinię, że być może potrzebne jest zdiagnozowanie problemu, dlaczego jednostki te nie dołączają do peletonu wiodących ośrodków naukowych.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN wskazał, że konkurs MINIATURA jest bardzo ciekawym programem, którego pierwotnym założeniem było nie tyle ujednoczenie asymetrycznej mapy sukcesu w NCN, co włączenie pewnej grupy osób, bez względu na ich afiliację i reprezentowany obszar nauki, w system grantowy NCN. Analiza wyników dotychczasowych edycji konkursu MINIATURA wskazuje, że mapa aktywności naukowców jest mniej asymetryczna niż we wszystkich innych konkursach NCN. Konkurs MINIATURA pozwala włączyć do systemu NCN część spośród osób, które do tej pory były w nim nieobecne. Zwrócił uwagę na bardzo szczegółowe analizy ujęte w *Sprawozdaniu z ewaluacji działalności NCN za rok 2022*, które powinny stanowić punkt wyjścia do dalszych dyskusji Rady nad złożonością zjawiska aktywności naukowców w systemie grantowym NCN w kontekście geograficznym. Wyraził opinię, że obecny rozkład geograficzny rozwoju nauki polskiej nie jest możliwy do zmiany wyłącznie przez NCN, również w kontekście ograniczonego budżetu, natomiast należy uświadamiać wnioskodawcom i decydentom przyczyny istnienia tego stanu rzeczy.

Prof. dr hab. Stefan Dziembowski zaproponował, aby umożliwić utworzenie w przyszłości programu na projekty, które zostały pozytywnie ocenione przez NCN ale z powodu ograniczeń budżetowych nie mogły być finansowane. W takiej sytuacji NCN mogłoby wystąpić do władz mniejszych województw z propozycją finansowania tych projektów ze środków lokalnych. W takim programie grant, w którym wnioskodawcą był Uniwersytet Warszawski miałby szansę zostać sfinansowany i realizowany w regionie słabiej rozwiniętym. Zwrócił jednocześnie uwagę, że takie rozwiązanie stwarzać może wiele problemów m.in. związanych z ustaleniem zasad oceny.

Prof. dr hab. Grzegorz Karch zaproponował, aby przedstawione dane zostały opublikowane np. w Forum Akademickim. Zwrócił uwagę, że NCN ma na celu finansowanie najlepszych jakościowo projektów badawczych, bez względu na obszar geograficzny z którego wniosek pochodzi.

Prof. dr hab. Monika Kaczmarek przypomniała, że NCN organizuje spotkania dla naukowców, w tym DNI NCN na terenie całego kraju, również w mniejszych ośrodkach naukowych, celem wspierania naukowców mniej doświadczonych w systemie grantowym.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN przypomniał, że istnieje kilka wartości składających się na pryzmat działania NCN. Oprócz doskonałości naukowej bardzo ważne jest równe traktowanie. Zaznaczył, że nie są to równe szanse, bo te zależą od tego kto i skąd wnioskuje. W związku z tym, ocenie nie podlegają kwestie geograficzne. Najważniejsze są elementy zawarte w arkuszu oceny wniosków: m.in. doskonałość naukowa projektu, sylwetka wnioskującego, możliwość wykonania projektu. Natomiast wyrównanie szans nie może być nadrzędnym celem NCN ze względu na wiele okoliczności, w tym budżetowe.

Ks. prof. dr hab. Piotr Roszak NCN mając świadomość ograniczeń budżetowych NCN, zwrócił uwagę na to czy NCN chce wspierać wyłącznie wybitne jednostki. Wyraził przekonanie, że NCN zawsze powinno myśleć co w polskiej nauce można zmienić na lepsze, szukając różnych rozwiązań.

Dr hab. Bogumił Szady wskazał, że zaprezentowane dane aktywności naukowców w kontekście geograficznym są wypadkową bardzo wielu elementów. W kwestii możliwości opublikowania przedstawionych danych zaproponował, aby opatrzone były one komentarzem, że geografia grantów NCN jest powiązana po pierwsze z budżetem całej nauki, a po drugie z sytuacją społeczno-gospodarczą i związaną z tym migracją naukowców z małych do dużych ośrodków naukowych oraz atrakcyjnością życia i studiowania w dużym mieście. Są to procesy, na które NCN nie ma wielkiego wpływu. Zachęcił do pogłębienia zaprezentowanych danych, celem poszukania anomalii statystycznych, tak aby znaleźć te dane, które mogą zaburzać ukazane korelacje. To może być wskaźnik dla NCN jakie elementy są do poprawy w przyjętym mechanizmie grantowym.

Prof. dr hab. Barbara Klajnert-Maculewicz wyraziła opinię, że nie warto ulegać pokusie tzw. prostych rozwiązań. Na przykładzie konkursu MINIATURA wskazała, że aktywizowanie w nauce to nie jest prosty mechanizm na zasadzie zachęcania, czy też niekiedy wymuszania na naukowcach dużej aktywności na rzecz wnioskowania do NCN. Działanie to niekoniecznie przekłada się na wzrost współczynnika sukcesu. Wyraziła opinię, że aktywizowanie to przede wszystkim wzmacnianie potencjału badawczego, dlatego działalność NCN jest poprawna i oparta na jakościowych standardach.

Ad. 17. Omówienie uwag Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN w sprawie podziału panelu NZ9 w wykazie paneli NCN, w ramach których są ogłaszane i przeprowadzane konkursy Narodowego Centrum Nauki.

Prof. dr hab. Monika Kaczmarek Przewodnicząca Komisji Nauk o Życiu poinformowała, że do Rady kierowane są pisma różnych środowisk naukowych w celu zabezpieczenia interesów określonych grup badawczych i doprowadzenia do zwiększenia współczynnika sukcesu w aplikowaniu o granty NCN. Przekazała, że Rada w ramach powołanych zespołów analizuje przedstawiane argumenty, odpowiada na pisma, a także spotyka się z przedstawicielami poszczególnych środowisk. Poinformowała, że Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN w 2022 r. zwrócił się do Rady NCN z uwagami dotyczącymi usytuowania badań prowadzonych w obszarze zootechniki i rybactwa w panelach dziedzinowych NCN w dziale Nauk Życiu, które mogą skutkować ograniczeniem rozwoju badań związanych z sektorem produkcji zwierzęcej mającej niebagatelne znaczenie zarówno dla społeczeństwa jak również sytuacji ekonomicznej i zdrowotnej naszego kraju. Przekazała, że postulaty Komitetu zostały wtedy przedstawione podczas posiedzenia Rady oraz były przedmiotem wnikliwej dyskusji i analizy Komisji Nauk o Życiu, na podstawie której nie zgodzono się na utworzenie oddzielnego panelu dla dyscypliny zootechnika i rybactwo. Poinformowała, że Komitet ponownie zwrócił się z pismem do Rady ponawiając swój postulat i przekazując szereg nowych argumentów (w załączeniu), które będą przedmiotem dyskusji w ramach Komisji. Poinformowała, że Komisja proponuje spotkanie z sygnatariuszami pisma w celu omówienia zagadnień poruszanych w piśmie.

Ad. 18. Omówienie planów organizacji DNI NCN 2023 we Wrocławiu.

Magdalena Duer-Wójcik Kierownik Zespołu ds. Informacji i Promocji NCN przedstawiła wstępny plan organizacji DNI NCN we Wrocławiu, które odbędą się 10-11 maja br. Poinformowała, że w pierwszym dniu zaplanowano konferencję prasową, spotkanie otwierające, prezentacje laureatów konkursów NCN oraz spotkanie otwarte dla wnioskodawców prowadzone przez członków Rady i Koordynatorów Dyscyplin NCN.

W drugim dniu zaplanowano posiedzenie Rady NCN, warsztaty dla wnioskodawców oraz pracowników administracji, a także spotkania poświęcone zagadnieniom związanym z otwartą nauką.

Dr hab. inż. Krzysztof Fic poinformował, że wybrani członkowie Rady zostaną zaangażowani w dyskusję panelową z lokalnym środowiskiem naukowym podczas spotkania otwartego. Wskazał, że formuła dyskusji pozwoli wyrazić te kwestie, które nie mogły zostać w pełni wyjaśnione w komunikatach i ogłoszeniach Rady NCN. Zaproponował, aby w toku dyskusji wyjaśnione zostały problemy proceduralne związane z aplikowaniem do NCN o środki finansowe na badania, natomiast kolejny blok dyskusji dedykowany byłby pracy Komisji Odwoławczej. W związku z tym zaproponował, aby w dyskusji udział wzięli dr hab. J. Golińska-Pilarek przewodnicząca Komisji ds. regulaminów i procedur oraz prof. W. Dajczak członek Komisji Odwoławczej. Wskazał, że Rada mogłaby aktywnie uczestniczyć w tej części spotkania, która obejmowałaby dyskusję z publicznością.

Prof. dr hab. Monika Kaczmarek zaproponowała, aby zwrócić się do gospodarzy DNI NCN z prośbą o wskazanie problematyki działalności Centrum, która jest najistotniejsza z punktu widzenia lokalnego środowiska naukowego. Zasugerowała również, że spotkanie z udziałem Rady NCN mogłoby mieć charakter otwarty, ale z obowiązkiem wskazania przez uczestników zagadnień, które chcą aby zostały poruszone podczas spotkania.

Ad. 19. Sprawy wniesione i komunikaty.

Dr Marcin Liana Zastępca Dyrektora NCN poinformował, że NCN przekazało odpowiedź na uwagi Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego do *Planu działalności NCN na rok 2023* wyrażone uchwałą RGNiSW nr 44/2023 z dnia 12 stycznia 2023 r. (w załączeniu), w której wyjaśniono wątpliwości dotyczące m.in. organizacji konkursu dedykowanego dla naukowców na średnim etapie kariery naukowej, wynagrodzeń w grantach NCN oraz określania wysokości środków finansowych na konkretne konkursy i panele NCN.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN poinformował, że na stronie internetowej NCN pojawił się komunikat informujący środowisko o wprowadzonych przez Radę zmianach, które mają powstrzymać lub spowolnić spadek współczynnika sukcesu w konkursach NCN spowodowany niewystarczającym, w stosunku do potrzeb i oczekiwań środowiska, poziomem finansowania NCN. Przekazał, że w komunikacie zawarto informację, że w najbliższych miesiącach zostanie przygotowana ankieta skierowana do wnioskodawców, z pytaniami o inne możliwe ograniczenia, które Rada mogłaby rozważyć do wprowadzenia, a które byłyby najmniej uciążliwe w pracy naukowej i utrzymaniu zespołów badawczych. Zaproponował, aby Komisja ds. regulaminów i procedur opracowała propozycję zestawu pytań w tym zakresie.

Prof. dr hab. Wojciech Dajczak Przewodniczący Komisji ds. etycznych zaproponował ustalenie zakresu działania Komisji ds. etycznych. Poinformował, że Komisja podejmuje działania na wniosek członka Rady NCN zgłoszony w toku posiedzenia lub pisemnie. Działania Komisji obejmują kwestie z zakresu konfliktu interesów w działaniach członków Rady, a także naruszania w działaniach członków Rady NCN dobrych obyczajów i dobrego imienia NCN. Komisja przygotowuje projekty uchwał mieszczące się w zakresie działania Komisji, sporządza opinie i rekomendacje o charakterze informacyjnym oraz w zakresie celowości podejmowania określonych działań prawnych w sprawach indywidualnych.

Prof. dr hab. Robert Hasterok Przewodniczący Rady NCN zaproponował, aby w przyszłości w podobny sposób opisane zostały zasady działania pozostałych Komisji specjalistycznych Rady NCN. Wskazał, że takie opisy mogłyby stanowić załączniki do Regulaminu działania Rady NCN bądź zostać umieszczone na stronie NCN. Następnie poinformował o zaproszeniu dyrekcji i przedstawicieli Rady NCN na posiedzenie Komitetu Polityki Naukowej celem dyskusji na temat polityki naukowej państwa. Decyzja w sprawie udziału w spotkaniu będzie dyskutowana z kierownictwem NCN. Przekazał również, że Rada Naukowa Instytutu Nenckiego zaprosiła przedstawicieli Rady NCN na debatę poświęconą programom NCN oraz obecnie obowiązującym i planowanym regulacjom grantowym. Zaproponował, aby w spotkaniu udział wzięli następujący członkowie Rady: prof. M. Kaczmarek, dr hab. J. Golińska-Pilarek, prof. R. Hasterok oraz dr Monika Pobiega Koordynator Dyscyplin NZ.

Dr Anna Fiust Koordynator Dyscyplin NCN poinformowała, że trwa kompletowanie Zespołu Ekspertów odpowiedzialnego za ocenę kwestii etycznych we wnioskach o finansowanie projektów badawczych złożonych w konkursie POLONEZ BIS 3. Zwróciła się z prośbą o przyjęcie przez Radę w najbliższym czasie uchwały w tej sprawie w trybie obiegowym.

Na tym spotkanie zakończono.

Prof. dr hab. Robert Hasterok
Przewodniczący Rady
Narodowego Centrum Nauki

Opracowanie:
Kancelaria Rady NCN

Załączniki:

1. Lista obecności;
2. Sprawozdane finansowe NCN za rok 2022;
3. Sprawozdanie z działalności NCN w roku 2022;
4. Sprawozdanie z ewaluacji działalności NCN za rok 2022;
5. Uchwała Rady NCN nr 24/2023;
6. Uchwała Rady NCN nr 25/2023;
7. Uchwała Rady NCN nr 26/2023;
8. Uchwała Rady NCN nr 27/2023;
9. Uchwała Rady NCN nr 28/2023;
10. Uchwała Rady NCN nr 29/2023;
11. Uchwała Rady NCN nr 30/2023;
12. Uchwała Rady NCN nr 31/2023;
13. Uchwała Rady NCN nr 32/2023;
14. Uchwała Rady NCN nr 33/2023;
15. Pismo MEiN w sprawie przekazania wyjaśnień do konkursu na Dyrektora NCN (nr rejestr. KR.070.9.2023);
16. Pismo Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN ws. podziału panelu NZ9 (nr rejestr. KR.070.8.2023);
17. Uchwała RGNiSW nr 44/2023 z dnia 12 stycznia 2023 r. (nr rejestr. ZE.032.6.2022);
18. Odpowiedź NCN na uwagi RGNiSW (nr rejestr. ZE.032.6.2022).